

Slovenski dom

Stev. 38.

V Ljubljani, četrtek 16. februarja 1939.

Leto IV

Križev pot španskih umetnin se je končal v Zenevi

Sem je dosegel pred dvema dnevoma cel muzej dragocenosti španskih umetnin, katere je rdeča vlada tukaj pred svojim begom poslala iz Barcelone čez mejo v Francijo. Umetnine je pripeljal iz Pariza v Zenevo poseben tovorni vlak. Vrednost tovora, kakršnega železnica v svoji zgodovini še ni vozila, je neprecenljiva. Vlak so spremnili trije francoski umetnostni strokovnjaki in trije umetnostni izvedenci rdeče španske vlade, ki so zadružili leta zbirali umetnine po vsem ozemlju, kar ga je imela barcelonska vlada pod svojo oblastjo.

Tovorni vlak je pripeljal vsega skupaj 1845 velikih zabelej, ki so vsi zabit in strogo zapečetani. Na zenevski postaji so ga spravili takoj na stranski tir. Policija ga je močno zastrašila ter razpostavila na nekaj krajih ob tiru celo strojnice. Na mejni postaji v Belegardu je francoska oborožena straža, ki je spremnila vlak po vsem francoskem ozemlju, prepustila skrb za umetnine švicarski straži. Do zahoda oboroženi ljudje so minuto za minuto nadzorovali dragocene vlake.

Včeraj zjutraj so začeli umetnine prevažati z zenevsko postajo v palačo Zvezne narodov, kjer bodo spravljeni tako dolgo, dokler se vojna v Španiji ne konča, kar se je začelo prvo obstreljevanje Madrida. Teden je vlada dala pobrati vse pomembnejša dela iz madridskih muzejev in iz cerkva ter jih spravila najprej v razne madridske kleti. Iz kleti muzeja Prado so se umetnine selile v safeje Španske banke. Ko je grozila Madridu obkolitev, so jih s tovornimi avtomobili odpeljali v Valencijo. Nato so jih razdelili po raznih katalonskih mestih. Ko je začela Francova vojska pritiskati na Katalonijo, so jih začeli posiljati proti francoski meji.

Cez mejo jih niso hoteli poslati, dokler ni francoska vlada privolila, da bodo še umetnine v Zenevo. S svojo milijardno vrednostjo naj bi predstavljale rezervo za nadaljnje pustolovščine Negrinu, Caballera in drugih. Sporazum o tem je bil podpisani 3. februarja v Figuerasu med nacionalističnim bombardiranjem. Barcelonski in francoski zastopniki sta podpisovala pogodbo o prenosu umetnin v Francijo in dalje v Zenevo v majhni kleti ob svetu konca sveče.

Avtomobili, ki so vozili v Francijo dela Goya, El Greca, Velasqueza, Rubensa, Tintoretta in drugih, so kakor po čudežnem naključju ušli vsem letalskim bombam in zdaj so umetnine našle začasno zavetje v Zenevi.

Poročajo, da namerava Zveza narodov organizirati več razstav španske umetnosti po raznih evropskih prestolnicah, da bo dobila potreben denar za vzdrževanje in ohranjanje tega umetniškega zaklada.

Azana grozi z odstopom

Pariz, 16. februar. m. Med časnikiškimi krogi se širijo govorice, da bo pobegli predsednik španske republike Azana odstopil, če bi Francija priznala nacionalistično vlado v Burgosu. Francoska politična javnost glede bivanja Azane v Parizu izjavila, da mož nima zakonite pravice, da bi na samem področju francoske republike opravljal svojo predsedniško funkcijo.

S prihodom španskega republikanskega zun. ministra del Vaya v Pariz, kjer je poročal predsedniku republike Azani o stanju republikanske Španije, še vedno ni poravnani spor, ki obstoji med predsednikom republike Azano in predsednikom vlade Negrinom. Negrin smatra, da je republikanska Španija sposobna za odpor, medtem ko je Azana mnenja, da se republikanska Španija ne bi mogla dalje časa upirati nacionalističnim četam.

Predsednik CSR na prvi seji ukrajinske zbornice

Praga, 16. februar. m. Seji prvega avtonomnega deželnega zabora Karpatijske Ukrajine bo prieostrovval tudi predsednik präske vlade g. Beran v spremstvu namestnika predsednika osrednje vlade Sidorja in predstavnika slovaške deželne vlade Tiša. Ker v Chustu ni na razpolago nobene večje dvorane, bo prvi sestanek novo izvoljenega deželnega sveta v Rachovu. Dobro obveščeni krogi zahtrejajo, da je prvi predsednik podkarpatsko ukrajinske vlade, bivši narodni poslanec Brody, ki je bil obtožen veleizdaje, izpuščen na svobodo, in sicer na podlagi splošne amnestije, ki jo je konec leta dal predsednik češkoslovaške republike.

Vlada Podkarpatske Ukrajine, ki se je snotila na slavnostno sejo o prilikli volivne zmage, je sklenila politično amnestijo. Na osnovi tega je bil spuščen na svobodo bivši predsednik karpatos-ukrajinske vlade Brody, potem ko je izjavil, da se ne bo več bavil s politiko.

Naročaite in širite Slovenski dom!

Volitev novega papeža se bo začela najbrž 1. marca

Rim, 16. februar. o. Kardinalski zbor je po včerajnji, peti seji dal nova navodila maršalu konklava, knezu Chiggiu ter članom kardinalskega odbora za pripravo volitev. Po dosedanjih podatkih je zelo verjetno, da se bo volitev novega papeža začela 1. marca in se bo tedaj sestal konklave.

Potek volitev so po vsaki seji konklava do zdaj naznajali rimskemu prebivalstvu z dimom. Črni dim je naznajan, da novi papež še ni izvoljen, beli pa, da je Cerkev dobila novega vrhovnega poglavarja. Kardinalski zbor je zdaj sklenil, da bo poleg tega tradicionalnega obveščanja poročila svetu o volitvi in izvolitvi novega papeža tudi vatikanska radijska postaja, da bodo verniki po vsem svetu hitro obveščeni.

O tem, kdo bo izvoljen za papeža, veliko piše zlasti italijansko časopisje, ki seveda glede na to cerkveno zadevo preveč z italijanskega in fašistovskega stališča. Pri tej stvari je še najbolj daleč

livornski list »Telegrafo«, ki je blizu zunanjemu ministru Cianu. Ta je v držnem članku objavil imena kardinalov, ki naj bi po italijanskem mnenju smeli biti izvoljeni za papeža. Članek je izvral veliko osuplost in ogorčenje zlasti izven Italije.

Včeraj zjutraj so cerkev sv. Petra spet odprli in so verniki v manjših skupinah smeli stopati v grobnico pod glavnim oltarjem bazilike ter na kratko moliti pri grobnu pokojnega sv. očeta. Ob 10 je bila četrta slovenska zadušnica v cerkvi, danes pa peta od devetih, kolikor jih določajo cerkveni predpisi ob papeževi smrti. Peta kardinalska seja se je začela ob 11.

V vatikanski palači so včeraj številni delavci, inženirji in tehnični zavetniki z vso naglico pripravljati prostore za kardinale, ki bodo prebivali v Vatikanu med volitvijo. Stroški za volitve bodo znali okrog dva milijona lire.

Veliki fašistovski svet v Rimu je na sinočni seji sprejel načrt za končno preureditev vsega italijanskega šolstva

Rim, 16. februar. o. Veliki fašistovski svet je imel ponoči sejo, na kateri je sprejel tako imenovan »Carto della Scuola«, osnovo za končno enotno ureditev vseh vrst italijanskega šolstva. Ta šolski program tvori z delovnim programom (Carta del lavoro) in s plemenskim programom (Carta della Razza) skladno celoto pri delu fašizma za preureditev vsega italijanskega življenja in preoblikovanje italijanskega človeka po fašističnih načelih.

Na seji je imel dolgo poročilo minister za šolsko vzgojo Bottai. Po izčrpnih razgovorih, pri katerih je sodeloval tudi Mussolini sam, so sprejeli resolucijo, ki se glasi:

»Veliki fašistovski svet je na svoji seji nakanal smernice o položaju, ki naj ga ima šola v fašistovski državi, o delu šole, o njenih namenih, ter njenem ustroju v 21 izjavah, ki vse skupaj tvorijo »kartu šole«. Ta karta bo morala dobiti strogo obliko v stvarnem zakonodajnem delu in v

postopni preosnovi vsega šolskega reda od osnovnih do srednjih šol in vsečilic. Ta preosnova se bo začela prihodnje, 18. leto fašistovske vlade. V trenutku, ko objavlja to temeljno listino, ki v enotnosti vlade posvečuje tesno sodelovanje med šolo in med fašistovsko mladinsko organizacijo ter določa politični načelnički šole v visokem poslanstvu fašistov Italije pod vodstvom in zamisli duceja, — v tem trenutku veliki fašistovski svet živo češtita ministru Bottaiju, ki je pripravil in izdelal načrt za to preosnovno. Veliki fašistovski svet pozdravlja robove, ki se v šolah, akademijah, v vrstah in taborskih italijanske fašistovske mladine pripravljajo, da bodo dosegli najvišje vrhove v delu, v orožju, v omiki, znanosti in umetnosti. Veliki fašistovski svet se obraže na učitelje in profesorje v vseki panogi in v dokaz, da zaupa visoki strokovni zavesti in popolni fašistovski veri, s katero učitelji izpolnjujejo in bodo izpolnjevali svoje vzgojne načelne.«

Kako Amerikanci utemeljujejo dobavo letal za evropske države Če propadeta Francija in Anglija bo propadla tudi Amerika

Washington, 16. februar. AA. Član odbora za vojaške zadeve v ameriškem kongresu Stephan Phess je izjavil na snojni seji odbora med drugim: »Ako Anglia in Francija propadeta, nastane tudi vprašanje našega obstanka. Bolje je prodajati Angliji in Franciji letala za njihovo obrambo, ker pa iti v vojno z velikimi državami, da bi za-

ustavili napade na ta del sveta. Zedinjene države morajo podpirati Kanado in Anglijo v primeru potrebe. Roosevelt bi bil lahko mirno dejal, da se naša prva obrambna črta nahaja v Angliji in Franciji. Ona država, ki bi premagala Anglijo in Francijo, bo verjetno zasedla Bermudske otroke ter tako neposredno grovila Ameriko.«

Za dve milijardi bojnih letal e kupila Francija v Ameriki

Pariz, 16. februar. m. Francosko veleposlaništvo v Washingtonu je brzovajno obvestilo Pariz o novih nakupih ameriških letal za Francijo. V tem obvestilu med drugim pravi, da je francosko odpoločanstvo, ki je doseglo v Združene ameriške države lani decembra zaradi nabave letal, zdaj svoje delo končalo. Za svojega bivanja v Ameriki je to zastopalo sklenilo, da Francija nabavi nad 500 letal pri ameriških letalskih družbah Douglas, Curtiss, Glen-Martin in Nord Americain.

Zatrjujejo, da je Francija lani naročila v ameriških združenih državah že 200 lovskeih letal vrste Curtiss, od katerih jih je 100 že prispevalo v Francijo. Dalje je naročila 115 lahkih bombnikov tipa Glen-Martin, 200 lahkih bombnikov tipa Nord Americain in 100 lahkih bombnikov tipa Douglas. Naročena letala bo imela Francija na razpolago že junija letos. Letala veljajo 63.000.000 dolarjev, to je nekaj več kot dve milijardi frankov.

Današnja seja skupiščne

Belgrad, 16. februar. m. Na današnji dopoldanski seji narodne skupiščne, za katero vlada izredno veliko zanimanje ne samo v političnih krogih, marvče tudi v ostali javnosti, bo izvoljeno novo skupiščno predsedništvo. Nato bo novi predsednik skupiščne seje končal ter novo napovedal že za danes popoldne, verjetno ob štirih. Na popolnem seji poslanske zbornice bo vlada Dragiša Cvetkovića podala deklaracijo. Nato bodo člani kr. vlade odšli na sejo senata, kjer bo prav tako po prebranem ukazu o začetku rednega zasedanja vlada podala svojo napovedano deklaracijo.

To je res nenavadni „apetit“

Maribor, 15. februar.

V mariborski bolnišnici je bila danes izvršena nenavadna operacija. Pred nekaj dnevi je zbolel v kaznilični kaznilični Anton Marinček, ki je že po prej večkrat pričeval, da mu ni več do življenja ter da bo izvršil samomor. Marinček je imel silne bolečine v želodcu, pa je kaznilični zdravnik nemudoma odredil, da ga prepelje v bolnišnico. Tu so mu z rentgenom pregledali želodca in so našli v želodcu izrenljive stvari, zaradi

katerih so kaznjenca takoj na mestu odnesli v operacijsko dvorano ter mu odprli trebuh. Operater je našel v želodcu cel kup rjavih žebeljev, kosov glazevine in žice, med njimi 30 cm dolg kos žice. Vse to je Marinček pogolnil v namenu, da bi s tem pospešil svojo smrt. Operacija pa se je posrečila in zdravnik upaj, da jo bo Marinček prebolel. Upajo pa tudi, da ga bodo poslej zapustile črne samomorilne misli in da na podoben način ne bo več poskušal jemati si življena.

Drug, nekajko slični primer čudnega apetita so opazovali v preiskovalnem zaporu mariborskem jetnišnicu. Tam so dobili pred dobrim mesecem mladega, kakor 14 let starega slaboumnega in gluhenomega dečka. Prijeli so ga orožniki na Polaski, kjer so ga osumili nekaterih poživog, ki so bili tam izvršeni. Iz fanta pa nihče na sodišču ni mogel spraviti nobenega pametnega znaka, po katerem bi se dalo sklepati, od kod je in čigav. Fant je pokazal v jetniščni neverjeten apetit. Opoldne je gladko pospravil pet porcij, ki vsaka zadostuje odraslemu človeku, pa je še kazal, da bo jedel. Kadar pa so ga izpustili na dvorišče na sprehod, pa je planil po zemlji ter si jo hlačil v usta. Pobiral je tudi odpadke papirja in jih jedel. Sodišče je slednjic fant izročilo mariborskemu policiji, da poišče njegovo domovinsko občino. Danes so fanta prepeljali s sodišča na odgovorno postajo. Takoj se je stisnil k peči ter je poiskal šop starega papirja, katerega je vtaknil v usta, nato pa se je poslal kaže speričem drobnega premoga, katerega je tudi pogolnil. Čudno pri vsem tem pa je, da fant vse te »dobrote« prenaša in mu nikoli ni bilo po njih slabo.

Popolno enakopravnost z moškimi zahtevajo akademiko izobražene žene, ki so v nedeljo in ponedeljek zborovale v Belgradu. Med drugimi so sodelovali tudi zastopnici slovenskih žena pod vodstvom dr. Angele Piskernikove. Resolucija, ki so jo pozdravile vse zastopnice z navdušenjem, zahteva, da se ženam prizna popolna enakost pri vseh poklicih, dovoliti se jim mora dostop po vseh položajev in činov, ukiniti se morajo vsi zakoni, ki zabranjujejo ženam dostop med nekatere poklice, zlasti na sodniji. Zahtevajo tudi to, da se postavijo ženske za upravitelje ženskih kazenskih zavodov, za ravnateljice ženskih učiteljišč in ženskih gimnazij. Podoben zahtev je še mnogo. Le tega niso zahtevale, da bi za ženske vpeljali še obvezno vojaško službo. Morda bodo s to zahodom izpolnile svojo prvo prihodnjo resolucijo.

Vesti 16. februarja

V Tunisu je prišlo do novih demonstracij proti Italijanom, ko je dosegel tja vadja drcnih strokovnih organizacij Jouhaux. Demonstranti so napadli rudarsko vas Redeyef, kjer živi 500 italijanskih delavcev, uničili sedež njihove strokovne organizacije, jim sežgali knjižnico ter pretepli vsakogar, kogar so dobili. Zaradi tega dogodka vlada v Italiji hudo razburjenje. Viceadmiral Izakov, podkomesar rdeče vojne marine, bo v kratkem odpotoval s sedmimi inženirji v Združene države, ter se bo pogajal o tem, da bi ameriške ladje za Sovjetsko.

Naš novi zunanjji minister dr. Aleksander Cincar-Markovič je včeraj popoldne obiskal apostolskega nuncijsa v Belgradu Felicia ter se z njim dalje časa razgovarjal.

Mednarodni begunški odbor v Londonu si je za novega predsednika izbral Roberta Pella, ker je dosedanjem predsednik Rublee odstopil največ zaradi tega, ker ni pri zadnjih pogajanjih z nemško vlado mogel doseči sporazum o izselitvi nemških Judov.

Odlčni belgijski katoliški politik in večkratni ministri predsednik Jaspar je včeraj nenadno umrl po operaciji na želodcu. Jaspar je pred nekaj dnevi še dobil od kralja nalog, naj se stavi novo vlado.

Protiitalijanske demonstracije so bile včeraj v Ajacciju na Korziki, kjer so demonstranti hoteli napasti italijanski konzulat. Češkoslovaška mora skrbela za 186.000 beguncov, zaradi tega, ki je Anglia dala finančno pomoč in posojilo — s tem je zakonski načrt o posojilju za Češkoslovaško utemeljaval angleški finančni minister Simund v svojem včerajnjem govoru.

Predsednik madžarske vlade Imredy je odstopil, ker mu je opozicija očitala, da je njegova strana mati bila Judinja.

Australiska vlada je odklonila predlog nekaterih poslancev, naj bi Avstralija dala Judom na razpolago del svojega mandatnega ozemlja na Novi Gvineji, kjer naj bi Judje ustanovili svojo naselbino.

<p

Zborovanje slovenskih planincev v Celju

Komemoracija za umrlim papežem Pijem XI. alpincem

Celje, 15. februarja.

Pedružnica SPD v Celju je imela danes ob pol 9 zvečer v veliki dvorani Narodnega doma svoj 46. letni občni zbor. Veliko dvorano so skoraj do zadnjega kotička napolnil agilni član SPD in v vsem zanimanjem sledili poročilo o delu podružnice, katerega je podal načelnik g. dr. Mirko Hrašovec.

V začetku se je predsednik v lepih besedah spomnil velikega alpinceta, pokojnega poglavarja rimske Cerkve, papeza Pija XI., ki je še kot Ahil Ratti prepeljal nešteto snežnikov v Švici in Italiji v gorah mogočnega Montblanca, ter tudi kot poglavar sv. Cerkve izdal na duhovnike posebno pastirske pismo, v katerem jih je vzpodobljal k ljubezni do narave, češ v naravi je človek Bogu najbližji in ga najbolj poznavajo. Spomnil se je tudi umrlih članov SPD: Josipa Ferka, ki se je onesrečil pri plezanju na Pečovniku, in 80letnega vodnika, ki je vodil že pokojnega Kocbeka in Frischaufa, Martina Ošepa. Vsem so zaklicali trikratni Slava.

Predsednik je nato podal poročilo o delu podružnice, zlasti o prizadevanju SPD za zboljšanje prometnih zvez, o novi gradnji na Golteh, o visokogorskem tečaju na Korosiči, narodnem parku na Okrešlu, o uspelem I. planinskem taboru in o bodočem delu ter izletih, ki jih bo priredila podružnica v Južno Srbijo, kjer bo v Nišu kongres vseh slovenskih planincev. Razveseljivo je, da imamo ravnino slovenski narodi tako močno planinsko organizacijo, saj imamo 127.000 slovenskih planincev, ki so organizirani v planinskih organizacijah. Zahvalil se je tudi hanskim upravam, ki je zadnje čase pokazala veliko razumevanje za SPD in tudi nakazala lepo podporo za nov dom na Mozirski planini.

Prav zanimivo je bilo tajniško poročilo. Podružnica ima 5 postojank s 6 oskrbovanimi stavbami, lepe komplekse krasnih planjav in predstavlja danes večmilijsko vrednost. Nato je podal detajljno poročilo o naših postojankah in domovih.

Piskernikovo zavetišče je po pogajanjih s Plesnikom prišlo v juliju za ceno 15.000 din v

podružnično last. Posrečilo se je tudi doseči vzajemno sodelovanje za elektrifikacijo na Palniku. Objekti dobe še letos samostojno hidrocentralo kakih 69 metrov nad novo Plesnikovo v višini ca. 150 m nad Aleksandrovim domom.

Vsa pota in markacije so v dobrem stanju. Na novo se je transirala in izdelala pot s Klemčjejame do Škrbine; od tu se izvede po severozahodnem grebenu na Ojstrico v srednjem delu še letos, ostanek do vrha Ojstrice pa prihodnje leto. Na Okrešlu se je zasadilo letos 7000 masenovih sadik in 2000 smrekov. Obisk v kočah iz leta v leto raste. Na mrtvi točki je ostalo vprašanje telefonske zveze Solčava—Logarska dolina. Ta zveza, ki bi bila vsekakor eminentnega pomena, bi se lahko uresničila s sodelovanjem vseh interesentov v Logarski dolini.

Blagajnsko poročilo navaja 176.253 din dohodkov in 75.361 din izdatkov. Skupno premoženje podružnice znaša 768.609 din.

Načelnik alpinskega in reševalnega odseka g. Kopinšek je nato poročal o trasiranju nove poti iz Klemenškeplane na Ojstrico. Prihodnje leto mislijo zvezati Še Robanov kot s Škrbinou, in obenem z Ojstrico. Skupina celjskih članov z gg. Kopinškom in inž. Lovrenčičem je lani avgusta odpotovala v Coumaeury v severni Italiji in izvršila tu nekaj težjih visokogorskih tur. Tako so celjski člani kot prvi Jugoslovani prekoračili Mont Blanc v celoti ter v enem iz Italije in Francije in zopet nazaj v Italijo. Prvič v zgodovini jugoslovenskega alpinizma so dosegli vrh gore Grand Jorasses (4205 m), Point Walker, dalje Dent de Geant (4014 m).

Zanimivo je bilo tudi poročilo zimsko-sportnega odseka. V nedeljo bo priredil na Golteh eno največjih tekem, pri katerih bodo sodelovali številni klubovi iz vse Slovenije. Odsek šteje 28 veficiranih in 14 neverificiranih članov. Da vedno bolj napreduje Mladinski odsek, je pokazalo poročilo g. inž. Lovrenčiča. V preteklem letu je bilo izdanih 158 izkaznic.

Ker so minula tri leta, je bil izvoljen za dobo treh let novi odbor s predsednikom gosp. dr. Hrašovcem na čelu.

Vlomilci povzročili 15.000 din škode

Odkodovani trgovec Babič razp sa: 5000 nagrade

Maribor, 16. februarja.

Danes opoldne je bil odkrit v Mariboru drzen vrom, ki je prinesel storilcu velik plen. Trgovec Ivan Babič iz Gospiske ulice ima stanovanje na Trgu svobode št. 3, toda večkrat se odpreje z zeleno zvečer, kar zapreti trgovino, kar na posestvo, ki ga imata v Bistrici pri Rušah in tam prenočita. Tako sta storila tudi včeraj. Danes zjutraj sta se spet vrnila v Maribor, opoldne pa je g. Babič podal v stanovanje na Trgu svobode. Komaj je odprla vrata, je že videl, da je imel za časa svoje odstotnosti obisk. Vse je bilo križem razmetano, vse električne luči so gorele in vse je kazalo na to, da so gospodarili v stanovanju vlomilci. G. Babič je ugotovil veliko škodo. Vlomilec mu je odnesel 2 oblike, 15 pa-

rov perila, 30 robec in razne dragoceneosti ter zlatino v vrednosti 15.000 din.

Sosedje pripovedujejo, da se je sinčič okoli četrtna na 8 posvetila v stanovanju luč, ki je potem naprej gorela. Gotovo je takrat vlonilee vdrl v stanovanje s ponarejenimi ključi, moral pa je vedeti, da stanovalcev ni doma. Potem si je izbral plen, ki mu je ugajal, ter ga je naložil v velik kovčeg, katerega je našel v stanovanju. S plenom je neopaženo pobegnil. Vlom je bil takoj javljen policiji, ki je pričela s preiskavo. Policija naproša vse osebe, ki bi morebiti videle sinčiča kaksnega moža v večjim kovčegom na Trgu svobode ali v bližini, da se javijo na kriminalnem oddelku. G. Babič pa je razpisal za izsleditev vlomilca 5000 din nagrade.

~~~~~

Z lesom je sleparil

Maribor, 16. februarja.

Danes se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem razprava proti 37-letnemu trgovcu Henrichu Šikerju iz Sv. Lovrenca v Slov. Bistrici, ker je izvršil več sleparških kupčij z lesom. Obtožene pa na razpravo ni prišel, vendar se je razpravljalo. V otožnici se mu očitajo tri takšne sleparje, med drugim tudi na škodo grofa Attensa v Slov. Bistrici. Obtožene se je bavil z lesno kupčijo. Kupoval je od kmetov les ter ga prodajal naprej. Nekjarkrat pa se je zgordilo, da je les prodal dvema ali več različnima kupcem, ki so mu vsi dali znatne zneske kot aro, potem pa so se med seboj prepričali, čigav je les. Tako je kupil od posestnika Nikla v Veliki 25 kub. metrov mesecnevega lesa za katerega mu je dal samo 100 din are. Ta les je potem prodal naprej lesnemu trgovcu Friederiku Bišofu v Mariboru ter je dobil od njega 11.923 din, potem pa še trvdki Kiš, od katere je dobil 3000 din. Nazadnje pa je les stal posestniku Niklu, ki ga seveda ni hotel poprej nikomur izročiti, dokler ni dobil dogovorenega kupnino. Drug podoben primer se je dogodil z lesom, ki ga je obdolženec kupil od posestnika Knezarija v Partinju. Ta les, katerega Knezariju sploh ni plačal, je prodal trvdki Dravak v Mariboru, od katere je dobil 2000 din are. Ko pa je Dravak poslala po les, se je izkazalo, da

ga je Knezar že prodal naprej, ker ni dobil od obdolžence denarja. Tretji primer se je dogodil na škodo grofa Attensa v Slov. Bistrici. Obdolženec je prodal Attensovi tovarni za lesne klinice 1 vagon okroglega brezovega brezovega lesa ter je dobil 2200 din are. Lesa pa zopet ni dobival ter se je pozneje izkazalo, da ga sploh ni imel. Denar, ki ga je dobil kot naplačilo, je seveda vsega porabil za druge namene. Oskodovanec so ga dolgo iskali, pa se je znal vedno spretno skrivali. Nazadnje pa je vsa zadeva prišla pred sodišče.

Obsojen je bil v odstotnosti na 5 mesecov stregga zapora, na 1000 din globre ali nadaljnji 25 dni zapora ter na povračilo 14.123 din oškodovanec.

Filmi,

ki jih velja videti... ali ne videti

Konflikt (Kino Union). Docela znojen nemški kriminalni film, v katerem nastopajo simpatični igralci, ki jim ni treba govoriti neumnosti, ker jim je libretist poskrbel za pameten tekst. Zgodba je dokaj sveža in spretno oblikovana, dejanje ne zastaja, ampak kaže soliden tempo od začetka do kraja. Le sprva je eksplozija nekoliko predolga. Prijatelji slajžnih filmov si bodo delo ogledali.

Antonio Adverso, cesarjev pustolovec

»Temple« je pripomnil Vincenc. »Stolpe zdaj podirajo. Bastilla je že izginila, kakor veš. To je hotel de Sévigné. V tem delu Pariza se počutim kot doma. Ni tu sicer preveč gospoško, prenočišča pa se le dajo dobiti. Ti kočijaši se vedno naredete, kakor da ničesar ne razumejo, kar jih povedo.«

»Ne, ne,« je zaklical, »ne skozi Saint Merri, ne po cesti Saint Martin! Mu, tu, Tonui! On ve, da sem Nemec. «Mali kočijaž z lakiranim klobukom in plaščem iz neštetih pelerin se je zarožal Antoniu, ko je ponovil Vincencova navodila. »Na vogalu Blanc-Manteaux in Archives.«

Nenadno je zavil na desno ter peljal skozi labirint temnih ulic, v katerem so delavci, ki so se vratali z dela, grdo gledali za vozom in zabavljali. Ne oziraže se na to, kakšni bodo konji ali pa lepe usnjate oblage pri kočiji, je zavozil naravnost čez smrdljivo lužo in je v tem trenutku že obstal pred staro gostilno. Na tabli, ki je visela nad vratimi, je bil naslikan vojak s topom.

»L'Homme Armé« je dejal zančljivo in stopil s kozlo.

»Plašč mu, Aristide,« je pripomnil Vincenc, »in pomisli na to, da je tebi na ljubo tako premičil konje. Pustili jih bomu tu. Vidis ti sprejet pred vogalno hišo mall pomol? To je Hotel de Boule. Ko prideš do tja, zaviješ na levo v Rue de Vieille du Temple. Stanujem na številki 47. Ko poskrbiš za konje in denes voz pod streho, daj gostilničarju ključ. Potem pride tja. Povedam bom vratarju, naj sprejme tebe in prljago. Toda pazi, da berlina ne bo naenkrat brez bronastih okraskov.«

»Bil sem že enkrat v Parizu, monsieur,« je dejal Pujol ter se pripravil na to, da poračuna s kočijažem.

Cela tropa pouličnih pobalovov se je nabrala tam. Aristide je obiskal kočijaž neprestano s kletvinami.

»Vi sta me izročili Gaskonec,« je vpil kočijaž ves osupel za Vincencem in Antonijem. Zares je bil razburjen. Na vogalu Rue de Vieille du Temple sta se obrnila. Berlini je pravkar izginila na dvorišču.

»Počakaj trenutek, Vincenc. Tam imam nekaj, kar bi celo lahko vzel s seboj,« je spregovoril Antonio. Stekel je nazaj proti krčmi.

Aristide in kočijaž, ki je bil zdaj že čisto zadovoljen, sta se pravljala na to, da skupno opereta konje na dvorišču. Bila sta kot

Dva obraza dr. Kramerja

II.

Drugi obraz jugoslovenskega političnega črnovnika dr. Alberta Kramerja je tisti, ki se reži iz letaka, katerega sta on in njegov mesarski v senatorstvu došli zavezni Ivan Pucelj izdala dne 10. februarja. Uvodnik v »Jutru« je bil namenjen boljšim ljudem, s katerimi davadno občujejo kraljevi senatorji. Letak pa je namenjen tako imenovani nacionalni in napredni javnosti in je pač tak, kakor smo navajeni pri vsem papirju, kar se ga je zadnja tri leta nasulo iz Kazine in iz »Narodne tiskarne«. Letak govorji o novih pripravah, da bi se režim JRZ podprt v utrdil s fašistično organizacijo... To bo gotovo držalo, zakaj ne razumenio, kako bi se bila mogla edina fašistična stranka v državi, JNS, že pred kratkim tako riniti v kake zvezde z JRZ. Bilo je vse le zaradi tega, ker je upala, da bodo njenje jugoslovenske, zlasti dravske, v orjuni preskušene jugoslovenske strokovnjake vzel za preureditve JRZ v tistem smislu, v katerem sta Jugoslavijo preurejali insarji. V letaku sta dr. Kramer in njegov literarni pomočnik Ivan Pucelj, z umetniškim imenom Frenez Feržov, zapisala nekaj besedi, ki točno označujejo, kaj je bil režim JNS za Jugoslavijo. Takole pravita: »... režim je bil okoval naš narod v verige zaslepiljenega partizanskega terorja, državo je pahnil v vseh pogledih v stiske in nevarnosti. Politične škode so ogromne... centralistični moloh je do skrnosti očel vse naše pokrajine...« S temi besedami je povedana resnica, ki ji ni kaj dodajati.

Letak dalje govorji, da nam prelijajo nove gozdarske krize itd. Skratka vesti, ki naj begajo ljudi, kakor je to po menju dr. Kramerja in Ivana Pucelja najbrž poslanstvo kraljevih senatorjev. Letak veliko piše potem o likvidaciji protidemokratskega režima. Temu pripominjam, da je protidemokratični režim, da ga likvidira. Likvidirati ga je z živkovičevimi, Jevtičevimi in Kramerjevimi recepti. Likvidirati ga je hotel z likvidacijo slovenstva in hrvatstva. Likvidirati ga je hotel z likvidacijo zadnjih ostan-

kov demokratičnih ustanov, zlasti v Sloveniji. — Ljudje, ki se zbirajo v tako imenovanem nacionalnem in naprednem taboru, so začeli z likvidacijo demokracije v Sloveniji leta 1924 s trbovljenskimi umori, nadaljevali so vse do leta 1935. In prvi korak za rešitev demokracije v Jugoslaviji je bila ravno likvidacija JNS.

Dr. Kramer napoveduje v letaku najpoznejše jeseni nove volitve. Kaj bodo prinesle te volitve, mi povemo z besedami njegovega letaka: končno bodo likvidirale današnje — kolikorliko se — lažljivo stanje, v katerem imajo sploh se kaj besede politični voditelji in senatorji kakor sta on in Ivan Pucelj. Zoper bodo uvedle dobro resnično demokracijo ter koristnega narodnega dela. Dr. Kramer naj se le vozi kamor se hoče in naj mu Feržov piše še take pisarje. Pri prihodnjih volitvah ne bo dobil on z vsemi pobravimi od bivšega komunista Mravljetva preko socialističnih baronov do preskušenih načelnikov dr. Breclja, Stanovnika itd., niti toliko glasov, kakor dne 11. decembra. Še manj pa seveda mandat, za katerega mu je bilo in mu je še zdaj tako strasno hudo. Slovensko ljudstvo je lani pokazalo, kakšne končne obračune znaleti. Vsek prihodnjih obračunov bo za dr. Kramerja in za humorista Ivana Pucelja še bolj končnoveljaven.

In močan razlog za končno likvidacijo višje in nižje insarje bo ta, da smo bili Slovenci po njej kompromitirani po Srbih in Hrvatih. S končno likvidacijo njenih političnih načel in načinoma moramo rešiti dobro slovensko ime ter si zagotoviti v političnem, gospodarskem in kulturnem oziru položaj, ki nam ga nihče ne bo mogel vzeti, niti dr. Kramer in Ivan Pucelj skupaj ne. Borba, ki bo prišla tedaj, ne bo borba preganjanih in razročenih proti silni in nasilju insarjev kakor nekdaj, marveč bo borba svobodnih z manjvrečnimi, borba, v kateri se bo nad vsak dvom pokazalo, kako močna je slovenska misel med našim ljudstvom in kako je v dobi JNS-arskega terorja in pritisnika njenega notranja sila še naraslila in ojeklenela — da porabimo vse lepe besede, ki sta jih dr. Kramer in Ivan Pucelj zapisala v letaku, ki kaže ne toliko njenega obraza, kakor eno izmed njunih političnih krink.

Ljubljana od včeraj do danes

Lepo vreme se je napravilo. Zjutraj in zvečer je bladno, ker piha oster krivec, če dan pa je posebno po zatisih že prav prijetno toplo. Menda se še nikdar nismo od zime poslovili za tako cenen kup, kakor se bomo letos.

Pravega mraza skoraj ni bilo. Nekaj dni je malo bolj pritisnilo, pa je bilo v kraju. Snega se je naletelo toliko, da so se mestni smučarji picel tened lahko smučali po gričih in ravneh okrog mesta. Toda jug ga je kaj kmalu pobral. Zdaj je samo še tened dni do svestega Matije, ki pa na rednem pregovoru razbijal led ali pa ga naredi, če ga ni. Po svestem Matiji pa je sonce že tako močno, da se mraz ne more več držati kaj dalj časa. Če davanjeti danomo življenje, takrat pa so le še trije tedni do kolegarske pomlad. Dan se daljša, zjutraj že ni več treba prižigati luči tistim, ki vstajajo malo po šestih urah, zlasti te dni ne, ko je nebo jasno in čisto. Se malo potrpljenja, pa bo zima prestana in zelen pomlad se bo nasmejala po travnikih, poljih in po gozdovih. Spet bodo prišli

Nekaj drobnih slik

iz življenja velikega Pijs XI.

Danes nekaj drobnih, človeških slike iz življenja in značaja velikega papeža Pijs XI., ki je te dni zadnjic sprejemal v cerkvi sv. Petra sto in stotisoč vernikov. Tihih korakov in v nemižnosti hodijo mimo pastirja, ki je našel pokoj med svečani in med zamolklim mrtvaškim cvetjem. Ne mislim ponavljati tu kakih velikih vladarskih dogodkov iz njegovega življenja, ki niso te dni svetu nobena novost več, marveč nanizali nekaj neznanih sličic, ki pravo veličino človeka kažejo morda prepričljivev in dostopnejše kakor manifestativne poteze uradnih življenjepisov...

Vse navadno, nepapeško življenje Pijs XI. je do poznih let, do zadnjega slovesa teklo v eno

globoke ljubezni do matere

Mamma Teresa, to je bilo ime, katerega se je spominjal v vseh veselih in v vseh mračnih urah. Prvo veliko bolečino življenja je doživel v svojem desetem letu, ko je moral iz Desia, iz skromnega rodnega stanovanja, katero je bogatil ljubezen Mamme Terese. Odhalil je v Milan, v malo semeši, kamor ga je vlekla »uka žeja« in kamor ga je posiljala očetova volja. Zaradi »žeja pa« znanju je brez grenke misli žrtval vse majhne otroške radoosti, igre in družbe. Samo ločitev od matere je bila bridka, bolečina zaradi nje tako nepoštovanja kakor ob vseh slovesih do zadnjega. Vse življenje je mater ljubil tisoč, saj v ničemer ni bil človek mnogih besedi in kipečih čustev. Ko je 62 leten odhalil leta 1918 na Poljsku, ga ni nobeno posebno čestvo vezalo več na domovino. Edino bolečino mu je — prav tako in toliko kakor pri prvem slovesu od doma — zadajala misel, da se bo moral najbrž za vedno ločiti od mamme Terese...

Promoviran s 25 pikami od 25 doseglih

V malem semešu in v bogoslovju je bil najboljši in prvi, zato ga je milanski škof msgr. de Calabiana poslal na nadaljnje študiranje v Rim na filozofske akademije, katero je bil malo prej ustavnih papež Leon XIII. Mlada kaplana Ratti in Lualdi sta bila prva doktorja te akademije. Ratti je bil promoviran s 25 pikami od 25 doseglih... Leon XIII. je bil srečen, da je akademija tako častno začela s promocijami, zato je dal mlada doktorja poklicati v Vatikan. Po nekaki pomoti sta Ratti in Lualdi morala čakati dolgih pet ur stope, kar je veliko celo v Vatikanu. Ko so papeža nečeli s spreoboda po vatikanskih vrtovih, je zapazil ob poti mlada duhovnika, ki sta se komaj še držala pod koncem. Ustavil se je pri njima, povprašal, ugotovil pomoto. Odslovl je spremestvo, položil trudnima

doktorjema roko na glavo, ju blagoslovil ter se z njima dolgo razgovarjal o vsem, kar je tedaj zanimalo in razburjalo mlado duhovščino. Bilo je v letu 1879, devet slabih let, kar je papež izgubil Rim in kar se je začel zgodovinski spor Vatikana z novo Italijo, spor, na čigar poravnava v tej ali oni obliki je misil že Leon XIII. tedaj, pa ni našel drugje volje za to. In medtem, ko so v vatikanskih dvoranah nepotrežljivo čakali na papeža ministri, diplomati in mogičniki, se je ta dolgo uro razgovarjal z dvema mladima kaplanoma. Nobeden od njih trebni slutil, da bo drobni don Ratti nekdaj kot papež krenil po tisti politični poti, katero mu je v tem razgovoru na vatikanskem vrtu nakazal Leon XIII. in da bo natanko čez 50 let (1929) povrnal zgodovinski spor med Cerkvijo in Italijo s prav tako zgodovinskimi lateranskimi sporazumom.

Leta 1886. je mladi Ratti, doktor bogoslovja, modrosljava in cerkevna prava, prosil za razpisano mesto v milanski ambrožijanski knjižnici. Zdelo se je, da se bo njegova pot končala tu, med knjigami, kartotekami, v ozračju čiste, spokojne znanosti. Sam ni imel nič namena, da bi si ustvarjal kako hierarhično karijero. Toda prav knjige in znanost so ga spravile v zvezo z zunanjim svetom in ga vodile v tujino: na Dunaj, v Pariz, v London. Leta 1893 je spremjal v Pariz msgr. Radini-Tedeschini, ki je nesel predsednik republike Sadiju Carnotu kardinalski klobuk za msgr. Bourreta, škofo z Rodeza. Dr. Ratti je ob tej priliki maševal v kapeli Elizejske palce in se udeležil pojedine, katero je priredil v palači predsednik republike. Bil je prvi in edini papež, ki je kdaj maševal in jedel v bivališču francoskega predsednika. Pri tej priliki so mu predstavili nekoga, kateremu je bilo — kakor njemu — namenjeno, da bo igral veliko vlogo pri usodi Evropi in svetu: Raymond Poincaréja, ki je tedaj nastopal svojo politično karijero in bil mlad, novopečen prosvetni minister republike...

L. 1898 sa Italijo pretresali hudi socialni boji. Središče levicarske vstaje je bil Milan, kjer so cele tedne divljali krvavi boji po ulicah in po tovarnah. Precej milanske duhovščine je simpatiziralo z delavstvom in njegov način odobravalo ter ni svojega menja skrivalo. Dan Ratti tega vedenja ni odobraval in je govoril:

»Ne, duhovnik naj se ne meša v politiko, to se pravi, v hoi. Njegovo poslanstvo je poslanstvo sprave in miru.«

Misel o pravem duhovskem poslanstvu je dočkal tedaj v dejanju. Poulični boji so kmalu zajeli ves Milan. Cerkve so bile ogrožene, nihče si ni upal več maševali v njih. Oblast ni imela več nikake moći in je svetovala vsej duhovščini, celo kardinalu Ferrariju, čigar svobodni socialni nazori so bili znani vsem, naj se umakne iz mesta. Dr.

Ratti je bil skoraj edini duhovnik, ki ni odšel tiste dni iz Milan. Izpolnjeval je v smrtni nevarnosti svoje duhovniške naloge in pri tem rešil življenje 40 ljudem. Socialisti so bili med boji vdri v kapucinski samostan, pregnali menihe, se oblekli v kute in streljali na vojsko iz samostana. Ko je vojašči po hušem boju zasedlo samostan, je našlo v celicah skriveti menihe, topot prave; preoblečeni socialisti so pobegnili. Patri bili na mestu ustreljeni, zakaj vse vojašči je bilo priča, da so streli na ljudje iz samostana ljudje v kuhinj. Dr. Rattiju se je posrečilo povoroviti povejnik, da je usmrtil 40 patrov odložil, potem ko se je spel po Rattijevem prizadevanju izkazalo, da so nedolžni in bili so rešeni smrți, ki bi jih bila zadela po določilih razglasu o vojnom stanju...

Ljubezen do »gorske krone«

Tisto, kar je pokojni papež v Italiji najbolj živil, so bile planine, njeni »gorski krone«, katero je imel navado dejati. Ko je bil v Milanu, je vse svoje redke proste dni prebil na drznih turah in plezanjih. Ob teh izletih je edinikrat oblekel civilno obleko: črne pumparice, črn suknjič, usnjene golencine, črn klobuk, toda nikdar ni pozabil koljarja. Takega so Milancani neštetokrat videli mladega ambrožijanskega knjižnica, kako je stopal s cepinom v roki in s težkim nahrblnjkom na postajo. V nahrbljniku ni poleg vsega potrebnega nikdar manjkalo štole in brevirja.

V avgustu leta 1889. je poznejni Pijs XI. s tovarišem domom Grasellijem odšel na svojo najnevarnejšo in najslovitejšo tur. Hotela sta preplezati vrh Dufour v Monte Rossi, kamor se ni bil do tedaj povzel še nihče. Tri leta prej sta to poskušala Imseng in Marinelli, pa sta plačala poskus v življenju. Ratti in Graselli sta prvi večer z vodnikom Badinom dospela do Marinellijevega zavetišča pod ledeniškom Monte Rosse. Drugo nočnole sta po tisoč nevarnostih bila na vrhu Dufourja. Toda bila je prepozna, da bi se mogla vrniti v zavetišče. Morala sta nočili na 30 cm široki polici v višini 4600 m, v snežnem viharju, kakršen divja samo v teh višinah. Vso noč sta morala nepremično stati, kava, vino, jajca, vse jima je zmrnilo. Edino, s čimer sta se branili pred spancem, smrtnim sovražnikom planincev v nevarnosti, je bilo nekaj kapel žganja in pa, da sta se počasi, neskončno previdno prestopala z noge na nogo. Toda prestala sta to strašno noč v molitvi sredi viharja in se drugo jutro resila čez še nepreplezano sedlo Zumstein. Graselli je imel napol zmrzle noge. Četrti dan sta prilezla napol mrta v Zermatt, odker se je že pripravljalo po njiju resila ekspedicija. Toda planine so kljub vsem strahom, kateri je v njih doživel, ostale edina velika pozemeljska strata Pijs XI., še potem, ko ga je papeška čast vezala na ozko vatikansko ozemlje in je gledal vrhove samo od daleč.

Treba je duhovniške krvi

Iz ambrožianske knjižnice je prišel najprej za pomočnika, leta 1914, pa za prefekta v vatikanskemu knjižnemu, trdnemu prepricani, da bo v njej ostal do smrti. Toda iz njegove samote med knjigami ga je leta 1918 potegnil Benedikt XV., ki ga je imenoval za apostolskega vizitatorja na Poljskem in ga poslal v Varšavo, katero so legije Piłsudskega bile komaj osvobodile boljševiškega napada. V Varšavi je stanoval pri ubogem predmestnem župniku. Tam je po štiri ure na dan spremjal ljudi in jim skušal pomagati. Med poljskim narodom je veljal za svetega moža. Udeleževal se je vseh velikih narodnih romanj. Leta 1919 so ga stotisoč romarjevideli, kako je pri 14 stopinjam mraza dve uri klečal v snegu pred svetimščem Crne Device v Vilni... Njegovo apostolsko delo je bilo tako uspešno, da ga je papež imenoval za vizitatorja več poljskih in vseh ruskih pokrajnin. Verska preganjanja v Rusiji, katera je doživil od bližu, so rodila v njem apostolski sklep. Hotel je v Moskvo misijonarji, hotel je tja — po mučenju, kakor priča pismo, ki ga je poslal Benediktu XV., v katerem pravi:

»Mislim, da je za rešitev te ogromne države Rusije treba več kakor pa samo molitve... Treba je katoliške, treba je duhovniške krvi...«

»Pripravite se,« mu je kratko in preprosto, toda pretrprevljivo odgovoril papež.

Toda ni prišla da tega. Predno je dobil iz Rima povleje, naj gre v Moskvo, ga je ujela druga brzjavka, katera ni pričakoval. Imenovan je bil za nuncijsko na Poljskem, za prvega po 125 letih... 13. junija 1921 je bil dr. Ratti imenovan na tajnem konzistoriju za kardinala in na nadškofa v Milanu. Ko mu je Benedikt XV. izročal škril, in v lepem govoru hvalil njegove zasluge za Cerkev, je njeni in oba druga nova kardinal pridržal pri sebi ter jem dejal preroške besede:

»Danes sem vam dal škrlatno obleko, toda nekdo izmed vas bo v kratkem deležen belega oblačila...«

Gasilske vaje v Franciji, pri katerih preskušajo obleko, če je dovolj odporna proti ognju. Gasile bodo v takih oblekah nastopili tudi v primeru letalskega napada na kakšno francosko mesto

„Pobožne neumnosti“, ki so se le uresničile

16. januarja 1922 je Benedikt XV. umrl. (6. februar) je bil po 4 dneh konklava kardinal Ratti soglasno izvoljen za papeža. Postal je vrhovni patriarh Cerkev, čemur so ni nadejali niti v sanjah, o čemer priča vse njegovo vedenje in govorjenje. Ko je odhalil iz Milana na volitev novega papeža, mu je njegova sestra in dolgotrajna gospodinja donna Camilla pri slovesu izrekla pričakovanje, katerega je bil tedaj poln ves Milan:

»Ahil, ali bi bil res lahko izvoljen ti?«

Kardinal Ratti je zmignil z rameni in dejal:

»To so pobožne neumnosti — pie sciocchez-zel!«

Čez teden dni so se te »pobožne neumnosti« uresničile in Cerkev je dobila enega največjih svojih poglavarov v novem veku...

Pust, kakršen hodi vsako leto po belgijskem mestecu Binche

Francija španskim beguncem: 200 mili onov frankov na mesec

Iz Pariza je te dni prišlo med drugim tudi to poročilo, da je francosko finančno ministrstvo odobrilo nov proračun za vzdrževanje španskih beguncov. Ta denar bodo v prvi vrsti uporabili za španske vojake, ki so pribrezali na Francosko in se ne nameravajo več vrniti v Španijo. Vsak vojak bo dobival na mesec po deset frankov, tako da bodo skupni mesečni izdatki zanje znašali okoli 90 milijonov frankov. Francoska vlada pa je odobrila podporo tudi za španske ženske in otroke za ranjence. Zanje je vlada namenila okoli 110 milijonov frankov na mesec. Skupna vsota, s katero bo francoska vlada podpirala španske begunce — vojake, ženske, otroke, starčke in ranjence — bo znašala torek okoli 200 milijonov dinarjev. Jasno je, da je francoska vlada na ta način svoj proračun obremenila, ali vsaj na videz obremenila. Toda ta podpora bo šla vsa na račun onega orožja, ki so ga španski republikanci prinesli in pripeljali s seboj na francosko tla in ga je seveda Francija zaplenila. Med tem bojnim »materialom« je tudi okoli 65 tankov, mnogo tovornih avtomobilov ter 65 letal, ki se jih je polastila Francija.

Programi Radio Ljubljana

Cetrtak, 16. februar: 12 Baletna glasba (plašče) — 12.45 Porodila — 13 Napovedi — 13.20 Pesmi iz Spanije (plašče) — 14 Napovedi — 18 Zbor mestne ženske realne gimnazije po s spremljevanjem Radij. orkestra — 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rud. Kolarič) — 19 Napovedi, porodila — 19.30 Nao. ura — 19.50 Deset minut zabave — 20 Trebušnik na potovanju. Zvočne slike, prirejene za radio po spisih J. Miklariča. Izvajajo člani rad. igral. družine. Osebni: Trebušnik, Ivančko — njegova nobakena, Bečkov Groga, Gospod Jančko in drugi — 22 Napovedi. poročila — 22.15 Lahka glasba, igra Radij. orkester.

Norman Railey Raina:

JUNAŠTVA ROBINA HOODA Z GODOVINSKIMI ROMANSSILIKAMI

Rachel šum, ki je prihajal od okna s balkona, ob katerem je bila malo prej sanjarila lady Marian o Robinu Hoodu, je nenadoma pretregal njuno razmišljanje. Obe sta se zdrzeli v strahu. Lady Marian se je ozrla proti balkonu in stolila korak naprej znamenom, da bi pogledala, odkod prihaja nenačadni šum. Bilo je ju strah. Bess je obstala kakor ukopana in zmedeno gledala predse. Kaj, če bi kdo prisluškoval njunemu pogovoru? Strah je je bilo pomiljeti, kakšne posledice bi se lahko iz tega rodile znamenom prav tako kakor za lady Marian. Bess se je ustrnila tako, da se je začela tresi proti vsem telesu. Kolenia so se ji šibila. Če bi ju bil kdo slišal in ju izdal, potem sta obe propadli.

Toda v hipu se je na balkonu prikazala temna poestava, ki je eno nogo postavila na kamnitno preklopilo in se kaže, mož je naglo stopil proti sobi. Lady Marian je ostromla. Ni mogla verjeti svojim očem. Kdo je bil ta, ki je prihajal? Robin Hood sam, Robin, o katerem je bila ves več sanjarila! On sam, z dušo in s telesom! In kako samozavestno se je smerjal ta grdevz. Popolnoma se je zavedal, kaj počne, to je govoril njegov vedri smeh. Lady Marian je obstala na pol poti. Prečej, ko se je bil zavijel z balkona, ga ni opoznala, ker je bil ogiven v črn plášč, ki ga je skrival. Niti v sanjah bi ji ne bilo prislo na misel, da bi bil utegnil biti neznanec, ki se je iz-

tegnil na balkon in vdrl v sobo, Robin Hood. Kako pa naj bi bil tudi utegnil priti sem, saj so močne straže postavljene ne okrog gradu in tudi v gradu samem, straže, ki zdaj, ko je bil Robin Hood pač begnil z morisča, pazijo še dvakrat bolj čuječe kakor so bile pazile prej. Vso noč hodijo po gradu sem in tja, vsi kotički so zastrašeni. Toda, glej, ko je stopil neznanec bliže, je v njem v resnicu prepoznila Robin Hooda. Kako nemirno je začelo biti srce, nekaj čudnega je je sililo v grlo, ganotje jo je obšlo, vse se je zmedila. In kaj je bil napravil, kako se je dal spoznati? S predzravnimi, odlčnimi koraki je meni nič tebi nič stopil od balkona proti sobi, njej nasproti.

— Kdo si ti in česa iščes takaj? — ga je vprašala lady Marian z drhnitom glasom, vse razburjena. In kako naj tudi ne bi bila razburjena! Opolnoči, ko vse poštejni ljudje sladko spe, vderne neznanec, zavil v širok in velik plášč v njuno sobjo. Neznan ni mož pa je stopil prav do nje ter molče obstal. V hipu je odgrnil svoj obraz, ki ga je bil napol skril pod plášč in se molče zagledal vanjo. Zdržnila se je, zaklebala, skoraj bi bila omahnila in na glas zavila od razburjenosti in presenečenja. Bess pa je obstala nepremično kakor pravi solnatni steber.

— Ne, kaj takega, to je pa prehudo! — končno znajde lady Marian. Človek božji, kaj si znotrel? Čemu si prišel sem? — Oprosti, nisem imel namena, da bi te preplašil!

te prestrašil! — ji odvrne Robin Hood tiho, prirčeno ter ji poda roko v pozdrav. Lady Marian jo vzame ter se mu zaglega v oči s pogledom, v kater